

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ЯРОСЛАВА МУДРОГО

Електронне видання

ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
“АДМІНІСТРАТИВНЕ
СУДОЧИНСТВО”

Харків
2014

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ЯРОСЛАВА МУДРОГО

Електронне видання

ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
“АДМІНІСТРАТИВНЕ
СУДОЧИНСТВО”

(галузь знань 0304 “Право”,
освітньо-кваліфікаційний рівень “Магістр”,
спеціальність 8.03040101 “Правознавство”)

*Затверджено вченою радою університету
(протокол № 11 від 27.06.2014 р.)*

Харків
2014

Програма навчальної дисципліни “Адміністративне судочинство” (галузь знань 0304 “Право”, освітньо-кваліфікаційний рівень “Магістр”, спеціальність 8.03040101 “Правознавство”) / уклад.: Н. Б. Писаренко, І. В. Бойко. – Х.: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2014. – 9 с.

У к л а д а ч і : Н. Б. Писаренко,
І. В. Бойко

*Рекомендовано до видання редакційно-видавничою радою
університету (протокол № 9 від 16.09.2014 р.)*

© Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого, 2014

ВСТУП

Метою викладення навчальної дисципліни “Адміністративне судочинство” є надання студентам знань щодо порядку вирішення справ, віднесених до юрисдикції адміністративного суду.

Завданням дисципліни є засвоєння основних понять, інститутів, принципів та джерел адміністративного судочинства з тим, щоб набути навичок застосовувати отримані знання на практиці.

У результаті опанування навчальної дисципліни “Адміністративне судочинство” студент повинен:

знати поняття адміністративного судочинства та його завдання; юрисдикцію адміністративних судів; правила предметної, територіальної та інстанційної підсудності справ адміністративної юрисдикції; стадії та порядок вирішення справ адміністративної юрисдикції;

уміти тлумачити та застосувати норми права, якими врегульовано адміністративне судочинство, аргументувати власну точку зору та приймати рішення у спірних процесуальних ситуаціях.

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДОЧИНСТВА

Адміністративне судочинство як форма відправлення правосуддя. Завдання адміністративного судочинства. Структура адміністративного судочинства. Система судів, уповноважених вирішувати спори у порядку адміністративного судочинства. Адміністративне судочинство й інші форми судочинства.

Джерела адміністративного судочинства. Конституція України як джерело адміністративного судочинства. Кодекс адміністративного судочинства України, його структура, зміст та особливості. Міжнародні акти та їх значення для відправлення правосуддя у справах адміністративної юрисдикції.

Принципи адміністративного судочинства. Поняття та види принципів адміністративного судочинства. Принцип верховенства права в адміністративному судочинстві: визначення сутності з урахуванням практики Європейського суду з прав людини. Законність як принцип адміністративного судочинства. Рівність усіх учасників процесу перед законом і судом. Змістовне наповнення в адміністративному судочинстві принципів змагальності та диспозитивності. Принцип офіційного з'ясування всіх обставин у справі. Гласність і відкритість процесу. Забезпечення апеляційного та касаційного оскарження рішень суду. Принцип обов'язковості судових рішень, його значення й проблемні питання реалізації в адміністративному судочинстві.

Юрисдикція адміністративного суду. Поняття юрисдикції адміністративного суду. Юрисдикція адміністративного суду щодо справ позовного провадження. Юрисдикція адміністративного суду щодо справ за поданнями суб'єктів владних повноважень.

Підсудність справ адміністративної юрисдикції. Поняття підсудності справ. Предметна підсудність справ в адміністративному судочинстві. Правила територіальної підсуд-

ності справ. Інстанційна підсудність в адміністративному судочинстві.

Суб'єкти адміністративного судочинства. Суд як суб'єкт адміністративного судочинства. Сторони, їх права та обов'язки. Суб'єкт владних повноважень як сторона в адміністративному судочинстві. Треті особи в адміністративному судочинстві. Процесуальне правонаступництво. Представництво в суді. Участь у справі адміністративної юрисдикції органів та осіб, яким надано право захищати права, свободи та інтереси інших осіб. Особи, що сприяють здійсненню правосуддя.

Доказування в адміністративному судочинстві. Поняття доказування в адміністративному судочинстві. Поняття і види доказів. Предмет та обов'язок доказування в адміністративному судочинстві. Належність доказів і допустимість засобів доказування. Оцінка доказів. Забезпечення доказів.

Строки в адміністративному судочинстві. Поняття та види строків в адміністративному судочинстві. Строк звернення до суду. Процесуальні строки, їх обчислення, поновлення та продовження.

Судові витрати. Види судових витрат. Судовий збір. Види витрат, пов'язаних з розглядом справи. Розподіл судових витрат.

Заходи процесуального примусу. Види заходів процесуального примусу. Підстави і порядок застосування заходів процесуального примусу.

II. ПРОВАДЖЕННЯ З РОЗГЛЯДУ СПРАВ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ЮРИСДИКЦІЇ

Проведення в суді першої інстанції. Форми звернення до суду. Позовна заява та її реквізити. Подання суб'єкта владних повноважень як форма звернення до суду. Залишення позовної заяви без руху. Повернення позовної заяви. Повернення подання суб'єкта владних повноважень. Підстави відмови у

відкритті провадження. Відкриття провадження в справі. Мета, значення та порядок підготовчого провадження. Порядок проведення попереднього судового засідання. Заходи та порядок забезпечення позову. Судові рішення за наслідками підготовчого провадження. Процесуальний порядок розгляду справи у судовому засіданні. Участь у судовому засіданні у порядку відеоконференції. Розгляд справи у порядку письмового провадження. Розгляд справи у порядку скороченого провадження. Відкладення розгляду справи та перерва в її розгляді. Залишення позовної заяви без розгляду. Зупинення та поновлення провадження у справі. Закриття провадження в справі. Види рішень суду першої інстанції та вимоги щодо них. Законна сила судового рішення.

Особливості провадження в окремих категоріях справ. Особливості провадження у справах щодо: 1) оскарження нормативно-правових актів органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування та інших суб'єктів владних повноважень; 2) виборчого процесу чи процесу референдуму; 3) реалізації права на мирні зібрання; 4) рішень, дій чи бездіяльності суб'єктів владних повноважень з приводу притягнення до адміністративної відповідальності; 5) видворення іноземців та осіб без громадянства; 6) підтвердження обґрунтованості вжиття суб'єктами владних повноважень заходів реагування під час здійснення державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності.

Апеляційне провадження. Право на апеляційне оскарження. Процесуальний порядок розгляду справи судом апеляційної інстанції. Межі перегляду судових рішень та повноваження суду апеляційної інстанції. Рішення суду апеляційної інстанції.

Касаційне провадження. Право на касаційне оскарження. Процесуальний порядок розгляду справи судом касаційної інстанції. Межі перегляду судових рішень та повноваження суду касаційної інстанції. Рішення суду касаційної інстанції.

Перегляд рішень адміністративного суду Верховним Судом України. Підстави й строки для подання заяви про перегляд судового рішення. Порядок подання заяви та допуск справи до провадження. Порядок перегляду судового рішення. Повноваження Верховного Суду України у зв'язку з переглядом рішення адміністративного суду. Правові висновки Верховного Суду України у справах адміністративної юрисдикції, їх значення для формування судової практики.

Провадження за нововиявленими обставинами. Підстави для провадження за нововиявленими обставинами. Строк звернення про перегляд судового рішення за нововиявленими обставинами. Порядок здійснення перегляду та судового рішення за наслідками провадження за нововиявленими обставинами.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

Адміністративне судочинство : навч. посіб. – 2-ге вид., переробл. і допов. – Х. : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2014. – 304 с.

Адміністративне судочинство : підруч. / за заг. ред. Т. О. Коломоєць. – 2-ге вид., переробл. і допов. – К. : Істина, 2011. – 304 с.

Адміністративне судочинство в Україні: теорія, правове регулювання, практика : [моногр.] / С. В. Ківалов та ін.; за заг. ред. С. В. Ківалова, Л. Р. Білої-Тіунової. – О. : Фенікс, 2013. – 392 с.

Адміністративне судочинство України : підруч. / О. М. Пасенюк (кер. авт. кол.), О. Н. Панченко, В. Б. Авер'янов та ін.; за заг. ред. О. М. Пасенюка. – К. : Юрінком Інтер, 2009. – 672 с.

Адміністративна юстиція в Україні : навч. посіб. / Г. О. Пономаренко, А. Т. Комзюк, В. М. Бевзенко, Р. С. Мельник. – К. : Прецедент, 2009. – 198 с.

Писаренко Н. Б. Адміністративно-правові спори (удосконалення порядку вирішення) : моногр. / Н. Б. Писаренко, В. А. Сьоміна. – 2-ге вид., зі змін. та допов. – Х. : Право, 2012. – 136 с.

Перепелюк В. Г. Адміністративне судочинство: проблеми практики / В. Г. Перепелюк. – К. : Конус-Ю, 2007. – 272 с.

Навчальне видання

Електронне видання

ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
“АДМІНІСТРАТИВНЕ
СУДОЧИНСТВО”

(галузь знань 0304 “Право”,
освітньо-кваліфікаційний рівень “Магістр”,
спеціальність 8.03040101 “Правознавство”)

У к л а д а ч і : ПИСАРЕНКО Надія Борисівна,
БОЙКО Ірина Володимирівна

Відповідальний за випуск *Ю. П. Битяк*

Редактор *О. І. Борисенко*

Комп’ютерна верстка *Л. П. Лавриненко*

План 2014

Підп. до друку 23.09.2014. Формат 60x84 ¹/₁₆.
Вид. № 100. Зам. № 100.
вул. Пушкінська, 77, м. Харків, 61024, Україна.